

ZARZĄDZENIE NR 146/2025
BURMISTRZA SZCZAWNA-ZDROJU

z dnia 4 września 2025 r.

w sprawie wprowadzenia systemu zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

Na podstawie art. 10 ust. 1, art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079 z późn.zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadzam system zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

2. Narzędzie do przeprowadzenia analizy wystąpienia ryzyka nadużyć finansowych zostało określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

3. Analiza wystąpienia ryzyka nadużyć finansowych przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz w roku.

§ 2. System, o którym mowa w § 1, wprowadzony zostaje w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej poprzez budowę centrów przesiadkowych i P&R wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rozbudowę systemu ITS na terenie gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej – Wałbrzych, Boguszków-Gorce, Czarny Bór, Dobromierz, Głuszyca, Jedlina-Zdrój, Mieroszów, Szczawno-Zdrój, Stare Bogaczowice, Walim, Świebodzice” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027; Priorytet FENX.03 Transport miejski; Działanie FENX.03.01 Transport miejski; Typ projektu: węzły przesiadkowe (w tym: parkingi P&R poza centrami miast) oraz inwestycje infrastrukturalne: z zakresu ITS (miejskie systemy ITS, rozwiązania IT, systemy sprzedaży biletów i informacji pasażerskiej).

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierzam Kierownikowi Wydziału Inwestycji.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
Szczawna - Zdroju
Marek Ćmielewicz

Narzędzie do przeprowadzenia analizy ryzyka

1. Ocena narażenia na szczególne ryzyko nadużyć:

Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Szczegółowy opis ryzyka	Czy ryzyko to dotyczy beneficjenta	Jeżeli NIE, proszę podać uzasadnienie udzielenia takiej odpowiedzi
Ukryty konflikt interesów	Pracownik beneficjenta faworyzuje oferenta, ponieważ wystąpił niezgłoszony konflikt interesów	Beneficjenci mogą zawierać umowy o wykonawstwo/ dostawę z wykonawcami/ dostawcami, w których ich pracownik ma swoje interesy, czy to finansowe, czy to innego rodzaju. Podobnie organizacje mogą nie w pełni ujawniać wszystkie konflikty interesów, gdy występują o udzielenie zamówienia		
Korupcja	Pracownik beneficjenta faworyzuje oferenta, ponieważ zapłacono łapówkę bądź nielegalne honorarium	Oferenci, którzy złożyli wniosek o udzielenie zamówienia, mogą oferować beneficjentom łapówki, nielegalne honoraria lub inne niefinansowe korzyści, by wpłynąć na decyzję o udzieleniu zamówienia		
Zmowa oferentów	W celu wygrania, oferenci manipulują procedurami zamówień poprzez znowę przetargową	Wykonawcy/dostawcy mogą wchodzić w nielegalne porozumienia w celu wyeliminowania konkurencji i podwyższenia cen. Schematy takie mogą obejmować podział rynku, rotację ofert, składanie oferty zabezpieczającej, ograniczanie ofert przetargowych		
Zmowa oferentów	W celu wygrania, oferenci manipulują procedurami zamówień poprzez powoływanie do życia „fałszywego” oferenta	Wykonawcy/dostawcy mogą utworzyć fikcyjne przedsiębiorstwo, które ma złożyć ofertę w celu podwyższenia kosztów lub generowanie fikcyjnych faktur. Dodatkowo, pracownicy beneficjenta mogą zatwierdzać płatności na rzecz fikcyjnych sprzedawców w celu sprzeniewierzenia funduszy		
Manipulowanie kosztami	Wykonawca manipuluje fakturami w celu zawyżenia kosztów - podwójne	Wykonawcy/dostawcy mogą umyślnie składać fałszywe lub podwójne faktury, działając samodzielnie lub w znowie z pracownikami beneficjenta		

	ujmowanie tych samych kosztów lub fałszywe, zawyżone faktury			
Brak dostarczenia produktu lub dostarczanie substytutów	Wykonawca narusza umowę poprzez nie dostarczanie określonych produktów lub ich zmianę lub zamianę na towary/produkty gorszej jakości	1) Wykonawcy/dostawcy mogą dostarczać substytuty gorszej jakości zamiast towarów/materiałów wskazanych w kontrakcie. Mogą też w inny sposób umyślnie ukrywać niespełnianie wymogów kontraktu. Pracownicy beneficjenta mogą współuczestniczyć w tym nadużyciu 2) Część usług/towarów, których dostarczenie wymagał kontrakt mogły zostać niedostarczone		
Zawyżanie kwalifikacji personelu	Wykonawca celowo zawyża kwalifikacje pracowników lub jakość ich działań - niewłaściwe kwalifikacje personelu lub zmieniony skład personalny przy realizacji projektu	Wykonawca w swojej ofercie może zaproponować personel odpowiedni do celów projektu, ale w momencie wdrażania będzie wykorzystywał osoby o niższych kwalifikacjach		
Nierzetelne dokumenty	Wykonawca przedstawia nierzetelne dokumenty, np. fałszuje kwalifikacje personelu	Wykonawca w swojej ofercie proponuje formalnie personel odpowiedni do celów projektu, jednak świadectwa świadczące o kwalifikacjach personelu są sfalszowane		
Inne:				

2. Posiadane mechanizmy/narzędzia kontrolne do których, w stosunku do stwierdzonych ryzyk, beneficjent się zobowiązał zawierając umowę o dofinansowanie projektu, w tym mające ograniczać zidentyfikowane w punkcie 1 ryzyka

Nazwa mechanizmu/narzędzia kontrolnego ograniczającego ryzyko	Czy Beneficjent stosuje rozwiązanie (TAK/NIE)	a) Odniesienie do regulacji: procedur, zasad, przyjętych rozwiązań lub wskazanie innych dowodów potwierdzających odpowiedź TAK albo b) uzasadnienie odpowiedzi NIE; inne UWAGI
I. Środowisko kontroli		
Beneficjent posiada politykę antykorupcyjną		
Beneficjent posiada i stosuje politykę w zakresie przeciwdziałania konfliktowi interesów		
Beneficjent wdrożył i stosuje kodeks etyki		
Beneficjent prowadzi cykliczne szkolenia dla personelu z zakresu etyki, zapobiegania korupcji, konfliktom interesu		

Beneficjent szkoli pracowników z zakresu zapobiegania i wykrywania nadużyć finansowych (w tym zmów przetargowych) w ramach zamówień publicznych		
Beneficjent szkoli pracowników w zakresie wykrywania fałszywych dokumentów		
Beneficjent wdrożył mechanizm do sygnalizowania przypadków będących podejrzeniami wystąpienia nieprawidłowości lub nadużyć finansowych oraz zapewnia ochronę sygnalistom		
Beneficjent informuje pracowników o skutkach korupcji		
Beneficjent posiada silny system kontroli wewnętrznej		
Beneficjent posiada politykę dotyczącą prezentów i reprezentacji		
Beneficjent posiada system zarządzania jakością lub stosuje kontrolę zarządczą albo odpowiadające im inne rozwiązania zarządzania ryzykiem, w ramach których analizowane są ryzyka mogące dotyczyć projektu		
II. System zamówień		
Beneficjent stosuje jasny i przejrzysty system zamówień. Zamówienia są udzielane w trybie konkurencyjnym, a decyzja o udzieleniu zamówienia zapada wieloosobowo (np. stosowanie przez beneficjentów udzielających zamówień ustawy prawo zamówień publicznych)		
Beneficjent weryfikuje oświadczenia dot. konfliktu interesów składane zgodnie z art.17 ustawy Prawo zamówień publicznych		
Beneficjent porównuje ceny ofert z cenami rynkowymi		
Beneficjent sprawdza czy przedsiębiorstwa uczestniczące w przetargu są ze sobą powiązane (kierownictwo, właściciele itp.) przy użyciu źródeł ogólnodostępnych		
Beneficjent sprawdza czy przedsiębiorstwa, które uczestniczyły w przetargu, stają się następnie wykonawcami lub podwykonawcami zwycięskiego oferenta		
Pracownicy beneficjenta znają symptomy zmów przetargowych		
III. Realizacja projektu		
Beneficjent sprawdza wyniki realizacji zamówień i zleceń w celu potwierdzania kosztów (np. sprawdzanie nazwisk zatrudnionego personelu, ilości i parametrów dostarczanych towarów i materiałów) oraz posiada klauzule w umowach, które zezwalają na żądanie dodatkowych dowodów potwierdzających zrealizowanie umowy/kontraktu w założonym kształcie (np. systemy rejestrowania czasu pracy zatrudnionego personelu, certyfikaty jakości materiałów itp.)		
Beneficjent posiada procedury w zakresie weryfikacji pod kątem wielokrotnego składania faktur za te same usługi/roboty/towary (np. te same kwoty, nr faktur itd.) oraz fałszerstw		
Beneficjent porównuje ostateczne ceny produktów/usług wobec kontraktu oraz cen stosowanych w tego typu kontraktach		
Beneficjent dokonuje przeglądu zakupionych produktów/usług, porównując je z warunkami specyfikacji/opisu przedmiotu zamówienia (np. SWZ)		
Beneficjent z dużą uwagą analizuje sygnały na temat ewentualnych uchybień w jakości wytworzonych w ramach zamówienia produktów		
Beneficjent występuje z żądaniem wystawienia świadectw ukończenia prac od wykonawców, wydawanych przez niezależną третią stronę po ukończeniu prac (np. Inżynier kontraktu lub nadzór budowlany)		
Beneficjent porównuje czy kluczowy personel wykonujący kontrakt spełnia warunki postawione w przetargu oraz wymogi dokumentacji potwierdzającej odpowiedniość wszystkich istotnych zmian		

Beneficjent stosuje długie okresy gwarancji jakości wykonywanych robót		
--	--	--

3. Czy posiadane środki prowadzą ryzyka związane z mogącymi wystąpić nadużyciami do poziomu akceptowalnego?